

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru aderarea României la articolul 1, în forma modificată, adoptat la Geneva la 21 decembrie 2001, la Protocolul privind interzicerea sau limitarea folosirii minelor, armelor-capcană și altor dispozitive, în forma modificată, adoptat la Geneva la 3 mai 1996 (Protocolul II modificat la 3 mai 1996) și la Protocolul adițional privind armele laser care pot provoca orbirea (Protocolul IV), adoptat la Viena la 13 octombrie 1995, ale Convenției privind interzicerea sau limitarea folosirii anumitor categorii de arme clasice care ar putea fi considerate ca producând efecte traumatice excesive sau care ar lovi fără discriminare, adoptată la Geneva la 10 octombrie 1980

La 10 octombrie 1980 a fost adoptată, la Geneva, Convenția privind interzicerea sau limitarea folosirii anumitor arme clasice care ar putea fi considerate ca producând efecte traumatice excesive sau care ar lovi fără discriminare – CCW (denumită în continuare „Convenția”), instrument juridic cu vocație universală, care vizează restricționarea utilizării mai multor categorii de armamente.

În esență, Convenția prevede protejarea populației civile și combatanților față de efectele armelor care fac obiectul acesteia și care pot provoca răni și suferințe ce depășesc obiectivele militare legitime.

Convenția reglementează cadrul general de aplicare, respectare și amendare a prevederilor protocoalelor anexate, prin care este interzisă sau limitată folosirea unor categorii specifice de arme:

- Protocolul I, privind fragmentele nedetectabile;
- Protocolul II, privind interzicerea sau limitarea folosirii minelor, armelor-capcană și a altor dispozitive;
- Protocolul III, privind interzicerea sau limitarea folosirii armelor incendiare;
- Protocolul IV, privind armele laser care pot provoca orbirea.

Protocoalele I, II și III au făcut parte integrantă din documentul inițial al Convenției. Ulterior, la Conferința statelor părți din octombrie 1995, participanții au adoptat Protocolul IV, iar la 3 mai 1996 delegații prezenți la Conferință au modificat Protocolul II, prin includerea în domeniul de aplicare și a conflictelor armate care nu au caracter internațional și explicitarea restricțiilor diferențiat, pe categorii de arme.

De asemenea, la Conferința din decembrie 2001 reprezentanții Statelor Părți au aprobat amendarea Articolului 1 al Convenției, extinzând domeniul de aplicare a Convenției și a protocoalelor sale și pentru conflictele armate care nu au caracter internațional.

România a semnat în varianta inițială Convenția, incluzând primele trei protocoale anexate, la 8 aprilie 1982 și a ratificat-o prin Legea nr. 40/1995. Până în prezent, 90 de state au depus instrumentele de ratificare, devenind State Părți la Convenție. România a devenit Stat Parte la 26 ianuarie 1996.

Prin conținut și finalități, noile amendamente și protocoale anexate la Convenție se circumscriu acțiunilor la scară internațională vizând îmbunătățirea cadrului juridic în domeniul dreptului umanitar.

Amendamentul la articolul 1 al Convenției privind interzicerea armelor inumane extinde și îmbunătățește domeniul de aplicare a Convenției și Protocoalelor anexă, referindu-se în mod special la conflictele armate care nu au caracter internațional, la intervenția directă sau indirectă în conflictele armate, la afectarea suveranității, integrității teritoriale și unității naționale ale unui stat.

Protocolul II, amendat cu ocazia Conferinței Statelor Părți din 3 mai 1996, conține prevederi referitoare la interdicțiile și restricțiile privind utilizarea unor arme, diferențiate pe categorii. Acest protocol interzice utilizarea acestor arme împotriva populației civile, prevăzând un complex de condiții care trebuie respectate în acest sens și introduce o serie de reglementări privind obligativitatea dotării minelor cu dispozitive care să permită detectarea, autodistrugerea, autoneutralizarea sau autodezactivarea lor după o anumită perioadă de timp. De asemenea, sunt prevăzute elemente suplimentare de semnalizare și marcarea pe hartă și în teren, care să sporească gradul de siguranță pentru populația civilă și personalul forțelor armate aflate în conflict.

Aderarea României la Protocolul II modificat presupune eforturi financiare și tehnice studiate atent de experții militari. Totodată, în ultimii ani țara noastră și-a nuanțat poziția pe tema minelor, semnând și ratificând Convenția privind interzicerea utilizării, stocării, producerii și transferului de mine antipersonal și distrugerea acestora (Convenția de la Ottawa), care a intrat în vigoare pentru România la 1 mai 2001. Țara noastră s-a angajat să încheie procesul de distrugere a stocurilor de mine antipersonal în anul 2004.

Prin aderarea la acest protocol, țara noastră va îndeplini și obligația asumată prin Convenția de la Ottawa, al cărei preambul adresează un apel politic statelor părți de a adera la Protocolul II modificat al CCW. Menționăm că toate statele membre NATO (cu excepția Poloniei) și UE, precum și Bulgaria sunt părți la Protocolul II modificat.

Protocolul IV, adoptat la 13 octombrie 1995, interzice folosirea și transferul armelor laser care pot produce orbirea. În cadrul său se face diferențierea între arma laser și sistemele cu lasere utilizate în aparatura optică militară. Totodată, sunt menționați parametrii tehnici necesari măsurării efectului distructiv al armelor de acest gen.

Extinderea domeniului de aplicare a Convenției și a protocoalelor anexate constituie un pas însemnat în procesul activ de adaptare a normelor dreptului umanitar internațional la realitățile și evoluțiile în domeniul securității internaționale.

De asemenea, legătura strânsă stabilită de Convenție între dreptul umanitar și procesul dezarmării și neproliferării armamentelor oferă o perspectivă favorabilă menținerii dialogului multilateral în domeniul securității și stabilității internaționale într-o perioadă marcată de schimbări profunde ale percepțiilor de securitate ale membrilor comunității internaționale, precum și de reșezare a relațiilor strategice între marile puteri.

Aderând la instrumentele juridice sus-menționate, România va marca aportul țării noastre la procesul de universalizare a Convenției și întărire a dreptului umanitar, cu efecte favorabile pentru imaginea internațională, procesele de aderare la NATO și UE, precum și pentru consolidarea relațiilor bilaterale cu statele membre ale acestor organizații.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea pentru aderarea României la articolul 1, în forma modificată, adoptat la Geneva la 21 decembrie 2001, la Protocolul privind interzicerea sau limitarea folosirii minelor, armelor-capcană și altor dispozitive, în forma modificată, adoptat la Geneva la 3 mai 1996 (Protocolul II modificat la 3 mai 1996) și la Protocolul adițional privind armele laser care pot provoca orbirea (Protocolul IV), adoptat la Viena la 13 octombrie 1995, ale Convenției privind interzicerea sau limitarea folosirii anumitor categorii de arme clasice care ar putea fi considerate ca producând efecte traumatice excesive sau care ar lovi fără discriminare, adoptată la Geneva la 10 octombrie 1980.